Elektronicznie podpisany przez:
Marlena Marta Stachurska-Janczyło
dnia 4 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-140/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 4 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośń Kościelna na lata 2026-2039

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r., poz. 1483) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:

Marlena Stachurska-Janczyło - przewodnicząca

Beata Chmielewska - członek

Paweł Gałko - członek

opiniuje pozytywnie z uwagą dotyczącą wysokości zadłużenia

projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośń Kościelna na lata 2026-2039

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośń Kościelna na lata 2026-2039, zawartym w zarządzeniu Nr 81/2025 Wójta Turośni Kościelnej z dnia 14 listopada 2025 r. (data wpływu do RIO: 17.11.2025 r.), z uwzględnieniem projektu budżetu gminy Turośń Kościelna na 2026 rok, przyjętego zarządzeniem Nr 82/2025 z dnia 14 listopada 2025 r.

Skład Orzekający, po przeprowadzeniu analizy powyższych dokumentów stwierdził, iż zachowano wymogi okresowe wynikające z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 1483). Przedłożony projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośń Kościelna spełnia wymagania formalne w zakresie kompletności przedmiotu regulacji określonych w przepisach art. 226, art. 228 i art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r. poz. 83).

Wartości przyjęte dla roku 2026 znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu gminy Turośń Kościelna na 2026 rok i są z nim zgodne w zakresie ogólnych kwot dochodów i wydatków, wyniku budżetu jak i wielkości przychodów i rozchodów.

Podstawowe wielkości projektowanego budżetu gminy Turośń Kościelna na 2026 rok kształtują się w następujący sposób:

- dochody ogółem 66 725 018 zł, w tym: bieżące 46 831 995 zł, majątkowe 19 893 023 zł;

- wydatki ogółem 73 873 253 zł, w tym: bieżące 45 835 553 zł, majątkowe 28 037 700 zł.

W związku z tak przyjętą konstrukcją deficyt budżetu wyniesie 4 548 759 zł. Zgodnie z § 5 uchwały ma on zostać pokryty przychodami pochodzącymi z:

- planowanego do zaciągnięcia kredytu w kwocie 4 295 244 zł;

- przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację projektu, programu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 214 842,60 zł;

- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy w kwocie 38 672,40 zł.

Łączna planowana w projekcie budżetu na 2026 rok kwota przychodów wynosi 6 853 515 zł. Rozchody zaplanowano w wysokości 2 304 756 zł (pokrycie planowanym do zaciągnięcia kredytem długoterminowym). Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r., jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025 określonego w załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż Gmina będzie w posiadaniu przychodów wewnętrznych w wysokości niezbędnej do zaangażowania w budżecie 2026 roku.

W projektowanym budżecie 2026 roku wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną (dodatnią różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) w wysokości 1 475 055 zł, wypełniającą dyspozycję wynikającą z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, W kolejnych latach również zakładane są nadwyżki operacyjne kształtujące się w przedziale od 2 470 204 zł (w 2027 roku) do 5 508 178 zł (w roku 2039)

Powyższe wielkości wynikające z danych historycznych za okres 2019 – 2025 wynosiła odpowiednio:

— *wykonanie 2019* *4 078 254,97 zł;*

— *wykonanie 2020* *4 104 669,87 zł;*

— *wykonanie 2021* *5 407 808,66 zł;*

— *wykonanie 2022* *3 648 343,30 zł;*

— *wykonanie 2023* *3 339 306,14 zł;*

— *wykonanie 2024* *2 192 909,64 zł;*

- *przewidywane wykonanie 2025* *1 645 858 zł;*

(plan III kw. 2025 1 503 088 zł).

Średnia arytmetyczna dodatniego salda operacyjnego z tego okresu wyniosła 3 174 891,56 zł. Skład Orzekający zauważa, iż projekcja tych wartości została przedstawiona na poziomie nieco wyższym do nadwyżek wykonanych (średnia w latach 2027-2039 wynosi 3 326 565 zł), jednak wziął pod uwagę kwoty wykazane w informacji o dochodach JST na 2026 rok.

W odniesieniu do prognozy kwoty długu i spłat zobowiązań Skład Orzekający zauważa, co następuje. Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Turośń Kościelna wynika, że Gmina zamierza spłacić zaciągnięty dług do końca 2039 roku. Najwyższa jego wartość wystąpi w roku 2026 i wyniesie aż 34 648 120,87 zł, co stanowi 51,93 % dochodów ogółem (73,98 % dochodów bieżących). W kolejnych latach będzie sukcesywnie spadać, ponieważ zgodnie z założeniami przedstawionymi w przedłożonym projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Turośń Kościelna mają być osiągane dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w tych latach rozchodów tytułem spłaty zaciągniętego długu. We wszystkich latach spłaty zostanie zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W roku 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wyniesie 10,16 % przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r. stanowiącym 16,65 %. Maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego projektowany rok budżetowy wyniesie 16,53 %. W kolejnych latach margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się pomiędzy 1,19 % w roku 2034 a 7,03 % w roku 2027.

Skład Orzekający wziął pod uwagę bardzo wysoki poziom zadłużenia Gminy i długi, bo 14-letni okres spłaty zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań i stwierdza, iż konieczne jest zachowanie dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym spłatą tytułów dłużnych. Niezrealizowanie w założonych wysokościach wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań (m.in. nadwyżki operacyjnej) może w sposób istotny zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w latach przyszłych.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Marlena Stachurska-Janczyło